ELLENŐR
1885 / 80. m.

Szerkesztőség és kiadó hivatal
Piacz SIMONFFY-ház a városházával szemben.

HIRDETMÉNYEK,
előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.
Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	10 frt — kr
Félévre	5 frt —
Negyedévre	2 frt 50
Egy hóra	1 frt —

Hirdetési dij:
Öt-hasábospetitsor egyszeri beigtatásáért 5 kr
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábos petitsorért 20 kr.

XII. évfolyam. 1885. Debreczen. Szombat, január 24. 16. szám

Hova vezetnek a gabna-vámok?

A belga központi gazdasági egylet is elhatározta e napokban, hogy felhivta a kormányt arra, hogy állitsa vissza a gabnavámokat. Több, mint tiz éve, hogy Belgiumban nincsenek gabnavámok; 1873-ban jan. 5-én töröltettek azok el s most a gazdasági egylet határozata folytán valószinüleg ujból a régi vámokat fogják életbe léptetni. Es pedig buza és rozs métermázsánként 1 frankkal, árpa, zab, kukoricza 2 frankkal lenne megvámolandó. Ezenkivül más gazdasági vámok egész sorozata terveztetik, ugymint ökrökre fejenként 1 frank, tehenekre 8 frank, üszőkre, bikákra 5 frank, juhokra 1.50, bárányokra 50 centime, sertésekre 10 klgmon felül 3 frank, azon alól 50 cent., husra mmázsánként 3, vajra 5 frk. terveztelik.

Az erre vonatkozó törvényjavaslat szerint az ezen vámok után várható bevétel mezőgazdasági czélokra lesz forditandó. Nevezetesen arra, hogy leszállittassék a ser- és dohány-adó, hogy eltöröltessenek az egyes tartományok és községek által szedett vámok; hogy leszállittassék vagy eltöröltessék a viczinális vasutakra fizetett adó. S a fennmaradó összeg községi utépitésre, szakiskolákra és gazdasági kisérleti állomások szervezésére lesz fordttandó.

Belgium a magyar gazdasági terményeknek jó piacza s ha majd ott is életbe lépnek az agrár-vámok, a magyar mezőgazdaságot ezek is sujtani fogják. S itt fel kell emlitenünk, hogy a Németországban tervezett vámemeléseket a Köln. Ztg. hire szerint a német birodalmi gyülés valószinüleg feljebb fogja emelni, mint a hogy azokat Bismarck hg. tervezte, mert ő nem akarta azon ódiumnak magát kitenni, hogy azt mondhassa az ellenzék, hogy megdrágitja a munkás osztály kenyerét. De a közhangulat Németországban olyan, hogy a vámfelemelés pártja igen nagy a birodalmi gyülésben. Es ez a párt nem elégszik meg csekély vámemeléssel, hanem azt akarja, hogyha már emeltetnek a vámok, hát legyen ennek legalább látszatja. S a kanczellár nem bánja, ha kétszer oly magasra emelik is némely termény vámját, mint a hogy ő azt tervezte. A repcze-vámot és rozs-vámot nagyon valószinüleg sokkal magasabbra is fogja a német birodalmi gyülés emelni, habár a rozs-vám Spanyolországgal szemben meg van kötve.

Hát ez bizony szomoru kilátás Németországba menő exportunk számára. De van ennek a dolognak egy jó oldala is és ez az, hogy Németország bizonyos tekintetben rá van utalva a magyarországi buzára, árpára stb. Mert a német gabonanemüek vizenyősek. Azokat csak jó száraz magyar buza és árpa hozzáadása által lehet feldolgozásra és kivitelre alkalmatossá tenni. A jó száraz magyar buzának, árpának tehát Németországban akár minő magas vám mellett is lesz kelete. S Németország ily gabnanemüekből s ugyszintén rozsból nem termelhet soha eleget a belszükséglet fedezésére. Ha tehát magas lesz a vám, azt az ország nagyobb részében a német fogyasztó közönségnek kellend meg megfizetne, legalább azon vidékeken, a hová nem könnyü amerikai és orosz gabnanemüeket szállitani, s melyek a mi természetes piaczaink.

S vigaszunk lehet még az is, hogy az államvasuti hálózattal módjában áll a kormánynak a vámemeléseket legalább részben a vasuti dijszabások leszállitásával ellensulyozni. Igenis, a vasuti dijszabások mostantól fogva kétszeres jelentőséget nyernek. Nagyon csodáljuk, hogy a képviselőházban lezajlott egész agrár-vita alatt alig történt hivatkozás a vasuti dijszabások leszállitására Ez az a fegyver, a melylyel most küzdenünk kell. Ha a magyar vasutakon a gabna-tarifák leszállittatnak, akkor majd oly olcsón elvihetjük gabnáinkat Németországba, mint Ausztria. Pedig Ausztriában sokkal magasabb a földbér, az osztrák gabnatermeléssel szemben tehát nagy előnyben vagyunk. A mi azt jelenti, hogy előbb el kellene pusztulni az osztrák mezőgazdaságnak és csak azután kerülne a sor a magyar mezőgazdaságra.

De Ausztria minden eszközzel igyekezni fog megvédeni mezőgazdaságát. A mostani osztrák reichsrathban is nagy párt volt már, a mely a magyar versenytől való félelemből külön vámterületet sürgetett. Ki tudja nem fog-e ez a párt az uj választásnál többségre jutni? Mi azon legkevésbbé sem csodálkoznánk, mert ha Németország, Francziaország, Belgium vámok által csökkentenék a magyar exportot oda, akkor ama külföldi piaczokról leszoruló exportunk Ausztriát árasztaná el. Ezt az osztrákok jól tudhatják s ha féltek a magyar concurrentiától, még inkább remeghetnek ezután.

Nekünk hát nincs okunk oly sötét szinben látni a viszonyok fejlődését, mint az osztrákoknak. S a külön német terület hiveinek plane örömük telhetik a várható fejleményekben, mert a gabnavámok az ő malmukra hajtják a vizet s meglehet, hogy megkapjuk a külön vámterületet anélkül, hogy kértük volna.

— **Az első mohamedán tiszt.** Mig a polgári közigazgatásban már régebb idő óta vannak mohamedánok és pedig magasabb állásokban is alkalmazva (igy például Mehemmet bég Kapitanovics cs. és kir. kormánytanácsos), és volt török katonatisztek közül is többen szolgálnak régi rangjukban a közbiztonsági csapatoknál, mostan történik először, hogy egy mohamedán alattvaló, a ki már a boszniai cs. és kir. hadcsapatokba lett beosrozva, előlépett valóságos cs. és kir. hadnagygyá. A „Vatan“, az ottani mohamedán vezető körök organuma, nagy elégtétellel regisztrálja e tényt, és bizonyos büszkeséggel utal ez alkalombói ara, hogy a mohamedánok a legmagasabb müvelödésre is képe- [illegible] az esetet követendő például ajánlja mohamedán lakosságnak.

Országygülès.

Budapest, január 22.

A képviselőház a cultusminiszteri budget tárgyalását folytatta. Zimándy Ignácz, kinek felszólalásától e tárczánál botrányt vártak, hosszan és tartalmatlanul beszélt. Az elnök rendreutasitását azonban mégis sikerült kiérdemelnie. Ugron Gábor hosszabb beszédet tartott, Schlauch beszédével foglalkozott s azt fejtegette, hogy a catholicus clerus felsőbb rétegeinek esetleges tulkapásra való hajlamait semmi sem ellensulyozhatná ugy, mint a catholicés autonomia behozatala E nézetet Ugron hévvel, némely helyütt szinte kenetes hangon védelmezte s határozati javaslatot adott be, melyben a kormányt utasittatni kivánja az autonomia megvalósitására szükséges lépések megtételére — Ugron után Jókai Mór szólt, Leskó tegnapi mondásából indulva ki, mint ha ő panszlavismussal vádolta volna a kassaiakat. Jókai kifejté, mit tart ő jogos törekvésnek s mit veszedelmes irányzatnak e téren s nagy dicsérettel emlékezett meg a cultusminiszter törekvéseiről és sikereiről, sajnálatát fejezvén ki a felett, hogy az ellenzéken a pártjelszavak zsivaja gyakran tulharsogja a culturérdekek nemes jelszavait. Jókai rövid beszédét nagy figyelemmel hallgatták s zajosan megéljenezték. Öt perczenyi szünet után Kiss Albert szólt, hosszabb beszédben a költségvetés ellen, mig Rostaházy Kálmán rövidebben, de nagy figyelem közt nyilatkozott. Utolsó szónok Komlóssy Ferencz volt, ki ezuttal a költségvetést elfogadta s beszélt de rebus omnibus.

*

Budapest, január 23.

A képviselőház ma folytatta a vitát a vallás és közoktatási tárcza költségvetése fölött. Az első szónok Bessenyei Ernő volt, ki rövid felszólalásában a néptanitók nyugdijügyét ajánlotta a miniszter figyelmébe, mire Trefort miniszter nyomban megnyugtató választ adott.

Ezután Zsilinszky Mihály mondott nagy figyelemmel hallgatott beszédet, melyben főleg az anabatisták es nazarénusok ügyével foglalkozott. Zsilinszky szépen fejtette ki, hogy a vallásszabadság hive, de épp azért sulyt fektet arra, hogy e szabadság ne lép-

---

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

MOLNÁR KATICZA.

— Ballada. —

Csörgő patak partján malomkerék fordul,
Szép Molnár Katicza szeméből köny csordul; —
Hév szerelem könnyje, — égő vágy harmatja —
Távoli harangszó zugását hallgatja. —

Távoli harangszó elnémul sokára,
Olyan busan cseng, — bong a viszhang utánna,
Olyan régen cseng, bong Katicza szivébe
Csalfa szép legénynek csábitó beszéde:

„Eljövök. — Elviszlek messze messze földre
Egymáséi leszünk Katiczám! — örökre; —
Olelj meg! — Nem leszel már sokáig árva
Esküvőre viszlek, harmadik határba ...

Falu hirharangja öreg Mári néni
Ballag a malomba, — lisztet-buzát kérni:

„Adj Isten! galambom! — Nagy lagzi lesz holnap,
Deli szép a legény — deli szép leányt kap; —
Drága tehér selyem menyasszony ruhába,
Holnap esküszik a gazdag biró lánya.“ —

„Ki a vőlegénye? — Ur Isten! — Kegyelmezz,
Nem igaz. — Nem lehet“ — S odakap szivéhez
Égő tüzfolt támad elhalványult arczán,
A kő is megindul fájó lelke harczán. —

* * *

Sötét éj viharja üzi a felleget,
Zegzugos villámlás gyujtja fel az eget. —
Gyülölet viharja dul a sötét éjben
Szép Molnár Katicza meggyötört szivében.
Mári néni hangja cseng fülébe váltig.
Kisuhan — meg sem áll harmadik határig.
Vad szélvész ragadja; — villám a lámpása,
Villámnál ijesztőbb szeme villanása. —
Eles kavics sebzi gömbölyü bokáját,
Csipkebokor tépi patyolat ruháját,
Sötét éj viharja üzi a felleget
Zegzugos villámlás gyujtja fel az eget.

Kis ablak világit falu közepében
Hosszu hegyes kés van Katicza kezében.
Kerek asztal mellett daliás levente,
A fogason pitykés lakodalmi mente.

„Hallottam. — Eljöttem. — Esküvő lesz, holnap“
Deli szép legényé — deli szép leányt kap.
Rám ismersz? — Én vagyok. — Mért sáppadt el arczod?
„Mit akarsz Katicza?“ — „Elmondom. — Meghallod.“

„Szerettelek égő-fájó szerelemmel
Szerettelek egész szivemmel lelkemmel,
Szerettelek ébren — szerettelek alva
Szeretlek még most is, bár meg vagyok csalva.
Szüzi pártámat a sárba dobtam érted
Nőd akarok lenni! — Hiszen megigérted,
Megigérted százszor — százszor száz ezerszer, —
Szeretlek! — Felejtek! — Igérd meg még egyszer.“

„Igéret. — Bolondság. — Sorsa a virágnak:
Letépik, — örülnek büvös illatának,
Te is virág voltál. — Szép voltál. — Szerettél,
Az én bokrétámba éppen beillettél.“

Gunymosoly czikázik a legény szemében;
Megvillan az aczél Katicza kezében
— Zivataros égnek tompa dördülése
Mem hallik a legény halálhördülése.

*

Harmatos hajnal kél zivataros éjre
Czifra násznép készül fényes esküvőre
Aranyos — ezüstös menyasszony ruhába
Vőlegényét várja gazdag biró lánya.
Lobogó láng mellett, sütnek, főznek sorra,
Nagy lakadalomra ... Nagy halotti torra.
Menyasszony ruhába, gazdag biró lánya
Deli vőlegényét mindhiába várja.

*

Sáppadt szép leány ül csörgő patak partján
Elszállt lelke romja tükröződik arczán,
Rózsakoszoru van éjsötét hajában.
Borzalom — borzalom őrült kaczajában.

(Debreczen 1885. jan. 9

Dóczy József.

HOLTOMIGLAN.

Regény.

Irta: *Vértesi Arnold.*

(Folytatás)

— Oh kérem, bennem bizni lehet, én nem árulom el a titkot. Halmay ur tudja, hogy én az igaz hazafiak közé tartozom. Oh én jól tudom, hogy a titoktartás a legfőbb. Tőlem nem is tudta meg senki, hogy Halmay ur a kastélyban van elrejtve.

— Ki adott neki helyet a kastélyban? — kérdém komoran.

— Nem tudom, én semmit sem tudok, — viszonzá kezeit mosva Izidor ur. — Az én kedves bátyám, Péter, bizonyára érintkezésbe tette magát ez iránt önnel .... az az bocsánat, hogy ismét a titokba avatkozom.

— Péter? — kiálték még jobban meglepetve.

— Igenis, Péter beszélt eziránt a kulcsárral, s éjjel titkon becsempészték Halmay urat a kastélyba. Oh kérem, tessék egészen nyugodtan lenni. Minden a legnagyobb titokban történt. En nem voltam jelen, hanem gondolom, hogy éjjel történt a lehető legnagyobb elővigyázattal. Tetszik tudni, Péter óvatos és elővigyázó ember.

S gunyosan mosolygott.

Tudtam, hogy mit lehet épitni Péter óvatosságára; hanem most az egyszer még is jól megőrizte a titkot! hiszen én sem tudtam meg belőle semmit mostanáig.

— A kastélyban jól el lehet rejtőzködni, — folytatá Izidor ur. — Ne tessék aggódni. En nem vagyok beavatva a titokba, hanem gondolom, hogy valami hazafias szándék vezérelte ide Halmay urat. Talán valami titkos megbizatás az emigrációtól. Hősi bátorságának jeleit adta a forradalom alatt; kétségkivül meg voltak győződve kitünő tehetségeiről, s alkalmasnak találták valami merész terv kivitelére.

— Forradalmi összeesküvést gondol ön?

— En nem tudom kérem alásan, — viszonzá mosolyogva Izidor ur; — én mit sem tudok. En csak annyit tudok, hogy Halmay ur, előbb az én kedves testvéremnél Péternél volt szállva, aztán a kastélyba rejtették el őt. Tetszik tudni, mi most jó barátságban vagyunk Péterrel. En mindig is őszinte testvéri szeretettel viseltettem iránta, a mit ugy látszik, végre elismert, mert utóbbi időben egészen bizalmas közléseket tett, amint testvérek közt illik.

Egyszerre azon gondolat villant meg agyamban, nem ez ember árulta-e el Pétert? Hogy képes testvérét elárulni, arról meg voltam győződve. Szemeimet még élesebben függesztettem arczára, s figyelemmel kisértem minden szavát.

— Halmay ur, ugy tudom, rendesen csak éjjelenkint ment ki, — folytatá Izidor: — nappal elrejtőzött a kastélyban. Nem mulasztotta el a kellő óvatosságot. Ezt dicsérnem kell Péterben is. En nem tudom,

Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek.

jen tul a törvény keretén; az anababtisták és nazarénusok elvei és cselekedetei ellenkezésben állnak a törvényes renddel és intézményekkel. A ház élénk tetszéssel kisérte a rokoszenves szónok fejtegetéseit.

Következett ezután Trefort minisztertnek beszéde, a melyben főleg az alapok és a kath. autonomia kérdésében tett nagyérdekü nyilatkozatot. A miniszter beszédét mindvégig a legélénkebb figyelem kisérte. Zajos helyeslés hangzott föl midőn fejtegetései kapcsán kilátásba helyezte, hogy segiteni szándékozik az alsóbb clerus helyzetén. Trefort miniszter mai beszéde nem csak szellemes és tartalmas, hanem jelentékeny horderejü enunciatiónak tekinthető.

A következő szónok Helfy Ignácz, néhány detail kérdéssel foglalkozott, utána Jánossy János mondott rövid, de igen sikerült beszédet, melynek a kath. autonomiára vonatkozó része a szónok papi állásánál fogva kétszeres érdeklődésre tarthatott számot. Hosszu és nem egy pontban figyelemreméltó beszéddel állt ma elő Herman Ottó, a kinek az egyetemi tanpénzek aránytalanságáról mondott szavai Szilágyi Dezsőt heves felszólalásra inditották. A két szónok közt zajos párbeszéd keletkezett, mely élénkséget Nendtvich Károly egyhangu felszólalása váltotta fel.

Az ülés befejezte előtt Tisza miniszterelnök szólalt fel s nagyhatásu beszédben reflectált a vita folyamán elmondottakra. A miniszterelnök ma nagy hévvel szólt s szavai nem egyszer zajos tetszésnyilatkozatokra ragadták a házat.

Vidéki levél.

Nagy-Kálló, 1885. jan. 22.

Megint van vasutunk — elméletben. Egyik tekintélyes polgártársunk telefujta városunkat a már vagy ezerszer főkapott hirre, hogy jobb sorsra érdemes Nagy-Kállónak viczinalis vasutja lészen. Őszinte hálára kötelezné le szerk. ur Nagy-Kálló és vidéke azon különös tiszteletreméltó lakosait, kik a hajdani Buzna-Dada, később Vásáros-Kálló tőről metszett derék magyar lakosainak feledés porába letiport dicsőségén könnyezve merengnek. Mint földre teritett, erőszakosan levert vértanu: ugy tünik fel előttem e széphiréből teljesen ki nem esett város. A reformatus torony épen ugy feszül az ég felé, mint letiport vértanunk a legigazságosabb biró emberi szem nem látta fényességben tündöklő székhelye felé s midőn e hazafias ábrándom teremtette képet szemlélem: az el-ellebbenő szellőt sohajtásnak, letiport, méltósággal teljes vértanu sohajtásának tartom s hallom a lélekemelő szózatot: „Van biró a felhők felett!“

De hogy — Aranynyal szólva — egyik szavamat a másikba ne öltsem — hát kérem szeretettel: szíveskedjék e kérdésemet meg csillagozni őszintén nyilatkozván, hogy tulajdonképen mi van a dologban? Mert az Üstökös „Mindenváró Ádám“-jával versenyezni komikumnak nagyon tragikus és tragikumnak nagyon komikus dolog. Igaz, hogy a követválasztások előtt épen ilyenfajta mézes madzagot huztak vala orrunk alá, de követválasztások előtt ki venné komoly dolognak a komolynak látszó igéretet.

Életre való Kaszinónk elnökévé Tekintetes Nagy János urat emelte a közbizodalom. A vezetés kitünő tagokra bizatott, mert alelnök: Besetöy János, pénztáros Meskó Elek, ügyvéd Iklódy Márton s bizottsági tagok: Schurina István reáliskolai igazgató, Görömbey Péter ref. lelkész, Lengyel Endre gör. kath. lelkész, Janthó Lajos járásbiró, Petheő Endre stb.

Kaszinónk azon ritka kaszinók egyike, a melyekben a reform, kath. izraelita elemek ugy tisztelik, becsülik s szeretik egymást, mint legjobb testvérek. A mi kaszinónk izraelitái magyarok. Dicséretökre válik, hogy ők is rámondták a többség határozatára az „ámentˮ-t t. i. akkor, midőn az ildomos választmány elhatározta volt, hogy német lapot nem járat. Helyes! Hiszen minden jóra való hazafinak első sorban magyar hirlapirodalom névtelen hőseinek véres verejtékkel szerzett szellemi munkáit kellene pártolnia. Sajnos, hogy „deficiente pecu, deficit omne nia“ s igy csak a következő lapokat járathatjuk: A Pesti Naplót, Nemzetet, Budapesti Hirlapot, Egyetértést, Vasárnapi Ujságot, Ország-Világot, Bolond Istókot, Borszem Jankót, Nyirvidéket s nehány nap óta a Debreczeni Ellenőrt. De ha tekintetbe veszszük, hogy a törvényszék és a megye itt hagytak szegénységünkben: az áldozathozatal kifogástalan. Igaz, hogy öt-hat ex tag strájkol — no de sebaj: mindig voltak s lesznek az Ur-Istenkének oly (nem tudom micsodás) gyermekei, a kik mások szent intencióját kellőleg méltányolni nem akarják. Mi elvből pártoljuk a kaszinót, mert Nagy-Kálló, mint a magyar hazafias érzés gyujtópontja, e csekély áldozatot megérdemli.

Dalárdánk, a Nt. Szabó Aladár ref. sl. ur vezetése alatt álló dalárda szépen halad. A korcsolyázó egylet e hó 25-én este zene — pipa — és szivar szó mellett — ide értve a reális felvilágositást is a Mandel féle réten óriási ezüst pajzsként csillogó pályán ünnepélyt rendez s hogy ezen óriási paizs, mely Achilles hirneves paizsánál többet ér: azt nem én mondom, hanem a torony órával versenyt ketyegő fiatal szivek — mondanák, ha ez ugy more solitó et consueto magától nem értetnék. Mit nekünk Achilles paizsa! Alattunk (s a jég alatt) nem egy de látom száz pajzs is van t. i. a téli álmot alvó tekenős békák pajzsai. Aztán meg nem csak az igaz, hogy többet ér egy jól-lakás három koplalásnál, — hanem az is igaz, hogy én ezen földi angyalok bármelyikét Tek. Achilles ur paizsánál s minden pereputtyánál többre becsülöm azaz, hogy többre becsülném — azaz hogy semmit sem mondok, mert megtalálja hallani a feleségem és értem s a pulyákért hevülő keble paizsát rideg közömbösség paizsával fedi el! Ez országos baj lenne, mert nálunk f. hó 31-én batyu-bál lészen s én megakarom tánczoltatni a tyuk hust meg a pulyka czombokat, mely irány czikkek napi lapunk (értsd: spájczetli) hasábjain mint inventárium részletek nem szerepelnek. Asszonyaink jelszava: most fogyasszátok a disznóságokat, mert ránk találnak illatosodni; a tyuk mint izgó mozgó lény — sohasem illatozik meg. De komolyan szólva: Nagy Kálló nem oly elhagyatott város, mint némelyek hirdetik. A „Mükedvelő társulatˮ eddig is dicsőséget aratott; a felolvasások uj életre élednek; tanügye gondos kezekre van bizva,

r. l.

Napi hirek

— **A holnapi bál.** A szabadelvüpárt holnapi báljára városunk intelligens és polgári közönsége nagyban készül és előreláthatólag a holnapi bál méltó lesz a mult években rendezettekhez. — A ki jól akar mulatni, az részt vesz a holnapi bálon, melyben fesztelenül, jó kedvvel lehet mulatni.

— **Paulay Ede** a nemz. szinház nagyérdemü igazgatója és Adorján Sándor fiatal iró a „Nemzet“ belmunkatársa a ma délutáni vonattal városunkba érkeztek, hogy „Az ember tragédiája“ itteni premierjén jelen legyenek. Paulay Edét a kitünő vendéget a szintársulat élén Krecsányi Ignácz igazgató, a szinügyegylet elnöke Komlóssy Arthur, és a városi szini bizottság részéről Boczkó S. főkapitány fogadták. Paulay a „Biká“-ba szállt; hol a szintársulat tisztelgését fogadta Este előadás után a „Biká“-ban tiszteletére bankett lesz.

— **Tombolaestély.** A debreczeni kereskedő testület házalapja javára f. évi február 28-án a „Bika“ szálloda disztermében rendezendő **tombolaestély** ügyében a napokban ülést tartott, melyen az egyes szakbizottságok a következőképen alakitattak meg: 1. Végrehajtó nagybizottság tagjai: Szepessy Antal, elnök; Sesztina Lajos, Kardoss László, Zádor Lajos, Stenczinger Károly, Szabó Kálmán, Tóth Gyula, Geréby Fülöp, Mayer Ferencz, dr. Király Ferencz, Beszterczey Károly, Propper N. János, Biedermann József, Stern József, Jánossy József Erber Vilmos, Weszter István, Dr. Szántó Sámuel, Varga Lajos, ifju Csanak József, Berger Henrik, Feisl Károly, Bechert Manó, Benyács Emil, Áron Manó, Rechlitz Arthur, Beke László, Kaszanyiczky Endre, Falk Lajos, Szojka Gyula urak; 2. a tombola alapgyüjtésére: Kardos László és Zádor Lajos urak lettek felkérve, kik is a gyüjtőivvel felkeresik a kereskedő osztály t. tagjait és barátait, kiknek adományait a jótékony czél iránti tekintetből köszönettel átvenni s hirlapilag nyugtázni fogják; 3. a tombola tárgyak beszerzésével megbizattak: Kardos László, Zádor Lajos és Beszterczey Károly urak; 4. a tombolarendező bizottság tagjai: Zádor Lajos, Propper N. János, Des Combes Henrik, Schwartz Gyula, Kövy Lajos, Áron Jenő urak; 5. a táncezestély főrendezője Zádor Lajos ur; péztárnokok Sterczinger Károly és Beszterczey Károly urak; a bizottság jegyzője Propper N. János ur.

— **Jutalomjáték.** Horváth Arnold szinházunk kitünő tenoristájának csütörtökön lesz jutalomjátéka, a mikor Offenbach rég nem adott operettéje „Szép Heléna“ kerül szinre.

— **Nyilt köszönet.** Az 1885 jan. 10-én rendezett jogászbál alkalmával a joghallgatók segitő egyesülete javára felülfizettek: gróf Dégenfeld Józsefné Szilassy Irma 50 frt, gazdászbál bizottság 20 frt, Rázsó Gyula 10 frt, Sesztina Lajos 10 frt Dr Scheer Benő 10 frt, Révész Bálint 6 frt, Ármós Bálint 5 frt, özv Balkó Jánosné (Álmosd) 5 frt, Gerzon Ödön 5 frt, Márk Endre 5 frt, Szilágyi Imre 5 frt, Szilágyi Károly 5 frt, Szabó Lajos 5 frt, dr. Medve Kálmán 1 db. arany, Fráter Gyuláné (Vértes) 4 frt, özv Hegyi Mihályné 3 frt, Geiger Dezsö 3 frt, dr. Kovács Sándor 3 frt, Karsa István 3 frt, Liszka Nandor 3 frt, Révész Kálmán 3 frt, Szabó Gyula 3 frt, Báthory Sándor 2 frt, özv. Borsos Ferenczné 2 frt, Komlóssy Imréné 2 frt, Balogh Sámuel 2 frt, Simonffy Imre 2 frt, Szabó Kálmán 2 frt, Szlávy Ferencz (Erkenéz) 2 frt, Tóbi István 2 frt, Torday Gábor 2 frt, Fráter Béláné (Ersemjén) 1 frt, Gránzbauer huszár kapitány 1 frt, Huzly Károly 1 frt, Komlóssy Dezsö 1 frt, dr. Kemény Mór 1 frt, N. N. 1 frt, Vadon Sándor 1 frt, mely adományaikért a fentnevezett urnők és urak fogadják az egyesület nevében köszönetemet. — Debreczen 1885 január 23 Nagy Kálmán egyesületi elnök.

— **A tisztikar tánczestélye.** A helyben állomásozó cs. kir. hadsereg és a m. kir. honvédség tisztikara által f. évi február hó 14-én a „Bika“ disztermében tánczestély tartatik.

— **„Az ember tragoediája“** olyan érdeklődést keltett városunkban, hogy a szinházi pénztár valósággal ostromnak volt kitéve, s nemcsak a mai, de már a holnapi és holnaputáni előadásra is váltottak jegyeket. Ez előadások már rendes bérletfolyamban fognak megtartatni.

— **Megszünt sajtóper.** A Nyegre László contra Hollósy István és érdektársai sajtóperében f. évi január 30-ra kitüzött esküdtszéki tárgyalás, a felek kiegyezése folytán, a helybeli kir. törvényszék elnöke által beszüntettetett.

— **Nyilatkozat.** A „Debreczeni Ellenőr“ f. hó 17-iki számában egy ujdonsági közlemény jelent meg, melynek végén az mondatott, hogy egyesületünk tánczmulatságot szándékozik rendezni. — Tény az, hogy tervezve volt egy tombolával egybekötött tánczestély rendezése és erre nézve már az előleges intézkedések is megtörténtek. — De miután tudomásunkra jutott, hogy a kereskedő testület is fog — ugyancsak tombolával összekötött — tánczestélyt rendezni; a „a kereskedő ifjak önképző egyesülete a mulatság rendezésétől ezuttal visszalép és teljes erejéből a keresk. testület által tartandó tombola estélynek minél fényesebben leendő sikerülését fogja előmozditani. Debreczen, 1885 jan. 24-én. A kereskedő ifjak önképző egyesülete választmányának megbizásából Jánossy József elnök, Baltigh Géza jegyző.

— **Kutasi Imre** kiadásában megjelent s általa minden hazai könyvkereskedésben s hirlapelárusitó helyen kapható: **„Adomàk** a hires Hatvani István debreczeni professor életéből.“ — Ára 6 kr. Mint kitünő humoru szájhagyományt ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

— **Krecsányi Ignácz** szinigazgatónk neve egyidő óta ugy emlegettetik, mint a ki az uj aradi szinház elnyeréséért pályázni óhajt. Nem tudjuk, hogy mi való e hirelésben mi nem. Nagy Vincze a szegedi szinház igazgatóját is sokat emlegetik, és ez most a „Szegedi Hiradó“-ban kijelenti, hogy lemond azon eszméről, hogy az aradi szinházért pályázzék, sőt kétli, — irja, hogy akadna a magyar igazgatók számitani tudó és önérzetes tagjai közzül olyan, a ki az igazgatói önállóságot teljessen háttérbe szoritó föltételekkel a pályázók sorába lépni vállalkozzék!!

— **Debreczen pallosa.** Erdekes ereklyét láttunk ma a városháza jegyzőhivatalában. A lomtárból került elő két óriási pallos, melyet a régi világban halálos itéletek végrehajtásánál használt a város hóhérja. Mindkét pallosnak börtokja van, pengéje finom aczél, fogója pedig aczél sodronnyal van ellátva. A szélesebbre 1670 van bevésbe és e szavak: „Fiat Justitia pereat mundus,“ a keskenyebbiken nincs semmi irás, de az sokkal régibbnek látszik. Mindkét borzalmas ereklyét a levéltárban helyezik el.

— **Ö. T.** Köszönetnyilvánitás. A debreczeni czukorgyár részvénytársulat mult évi tekintetes közgyülése a debreczeni önkéntes tüzoltó egyletnek 10 forintot adományozott, melyért az egylet nevében hálás köszönetemet nyilvánitom. Debreczen, 1885. Jan. 23. Tikos István egyleti pénztárnok.

— **Értesités.** A marha juh és sertés-állományban felmerült száj és körömfájás-járvány, a várt mérvekben szünni nem akarván: földmivelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur ő nagyméltósága f. évi január 10-én 1599 sz. a. kelt körrendeletével a város területén találtató összes marha, juh és sertésállományának egészségi szempontból leendő megvizsgálását elrendelte. Erről a város lakossága, miheztartás végett azon megjegyzéssel értesitettik, hogy ezen vizsgálat a mezőrendőri alkapitányság s a városi állatorvossok által haladéktalnul megkezdetik. Debreczen 1885 január 22-én. A rendőrfőkapitányság.

— **Szakszerü kifejezés** V. zenész éppen hegedü leczkét ad, midőn ajtaján kopogtatnak és a benyitó kérdi, hogy itt lakik e Meyer titkár ur? „Nem — volt a zenész válasza — egy oktávával magasabban keresse.“

---

kikel találkozott Halmay ur, hanem gondolom, mind jó hazafiak voltak. Nekem mondta Péter, hogy egész névsor áll náluk készen; mindenki saját kezüleg beirja nevét. Mindez azonban a legnagyobb titokban történt. Oh, az óvatosságról nem feledkeztek meg .... Bocsánatot kérek, hogy ismét e titokb avatkozom.

— Oh kérem, csak tessék, — viszonzám; — engem érdekel a dolog.

— Engem is, szólt Izidor; — engem igen nagyon érdekelt ez ügy. Sok derék jó barátom vett benne részt, aztán szeretett testvérem Péter is, és végre a mi Halmay urat illeti, ez is jeles uri ember, kinek sorsa kiválólag érdekel engem. Nem tudom saját kép mi czélja volt e társas összejövetelnek. Sajnálom. hogy engem foglalatosságaim visszatartóztattak s részt nem vehettem a társas összejövetelekben. Egyébiránt részemről szivesen szolgáltam e czélra huszonnégy palaczk legfinomabb borral. Tessék elhinni. finomabb bort nem kaphatni az egész vármegyében. Szegény Péter mostanáig is adós maradt az árával! Isten tudja megfizeti-e valaha?

Sohajtott és szemeit forgatta a gazember. Könyezni is próbált, de nem sikerült neki. Nem voltam kétségben az iránt, hogy mit sajnál inkább, borainak árát-e, vagy Péter szerencsétlenségét.

Mindinkább kezdtem megerősödni azon gyanumban, hogy Izidor volt Péternek és társainak árulója. Csak azt vártam, hogy mit akar tőlem most?

— Bizonyára tetszett már hallani, szegény Péter szerencsétlenségeit? — kezdé ujra szavait, — Nagy szerencsétlenség, és szomoru csapás mindnyájunkra nézve, a kik szeretjük őt. Nekem egyetlen testvérem; tessék meggondolni, mily fájdalmas csapás az én szivemre!

Mem zavartam a képmutatót siránkozásában s hagytam tovább beszélni.

— Önnek jó barátja volt Péter, — folytatá; bizonyára ön szintoly fájdalmas szivvel hallotta az esetet. Tetszett már hallani? Tegnap este már benne volt az ujságban. En rögtön megtudtam, még azon éjjel, midőn megtörtént. Tessék képzelni ez irtózatos csapást. Hanem én nem hagytam magamat a fájdalomtól leveretni, s arra gondoltam rögtön: segitsünk azon, a kin még talán segiteni lehet. Tartottam attól, hogy Halmay urat is elfogják. Mint mondám önnek, én Halmay ur iránt rendkivüli becsülést és vonzalmat kezdtem érezni ismeretségünk első perczétől kezdve; valószinüleg azon tisztelet és rokonszenvnél fogva, melylyel Halmayné ő nagysága iránt viseltetem. Méltóztassék ő nagyságának hódoló tiszteletemet kifejezni.

Biztositottam róla az akasztófáravalót hogy Halmayné szintén kiváló tisztelettel viseltetik iránta, s részemről én is Izidor ur határtalan tisztelői közé tartozom.

Meghajtotta magát és hebegett valamit. Kissé zavarba látszott jönni, hogy nyugodtan minden fölindulás nélkül hallgatom elbeszélését. Szivem sajgott Péter szerencsétlen esete fölött, s mind az, miről tegnap este értesültem, izgatott és aggasztott, de ez ember előtt igyekeztem elrejteni aggodalmaimat.

— Azon perczben, — folytatá; — melyben értesültem szegény Péter bátyám elfogatásáról, siettem a kastélyba. Halmay ur nem volt már ott; vagy legalább a kulcsár azt erősitette, hogy nincs ott. Tetszik tudni, én megnyugszom abban amit mondanak, és hitelt adok minden becsületes embernek. Különben e felől talán jobban tetszik értesülve lenni mint én. A kulcsár igen derék becsületes ember, ki megőrzi a titkot. Nos én nem keresem, kogy hová rejtette el Halmay urat. A kulcsár derék becsületes ember; ő azt mondta, hogy Halmay ur nincs ott, hogy pár nap óta eltávozott; én nem kivánhatok többet. Bizonyára jó helyen van, s nem fogják megtalálni a zsandárok. Hanem én siettem, hogy önt tudósitsam a balesetről, s hogy valamit kigondoljunk Halmay ur megmentésére. Minden áldozatra kész vagyok, csakhogy ő nagyságának a szép asszonynak könnyeit letöröljük.

Ezt oly komolyan ejté ki, hogy egy perczig meghökkenve néztem reá. De nem csalódhattam; csipös gunynál nem volt ez egyéb. Ha Izidor, talán nem tudta is Halmayné egész élettörténetét, de azt bizonyára tudta, hogy férjével rosz viszonyban él.

— Én önhöz siettem azonnal, — folytatá Izidor; — nem találtam otthon. Azt mondták, Pestre jött- Siettem ide is ön után Nem tudtam hol van, hol maradt, megérkezett e? Este olvastam már a lapban is Péternek és más jó barátaimnak elfogatását. Halmay neve nem volt köztük. Szerencsére, még nem került kézbe! Még megmenthetjük. Halmayné ő nagyságához siettem. Nem beszélhettem vele tegnap este. No de most itt van ön, és tanácskozhatunk, mit kell cselekedni?

Tudni akartam, mire czéloz a ravasz ember s hagytam tovább beszélni.

— Nos, én tudom, — szólt hangját egyszerre megváltoztatva, — hogy ön nem barátja Halmaynak. De most nem arról van szó. Most arról van szó, hogy egy ember, ki Halmaynénak férje, — mert hiszen bármi történt is köztük, férje mostanáig, — hogy ezt az akasztófa alá juttassuk-e vagy sem? Nem hiszem, hogy ő nagyságának kivánsága volna, hogy férje az akasztófán haljon meg. Most pedig arról van szó. Ön gyülölheti Halmayt, nejének lehet bármily véleménye róla, de egy ember megmentése a haláltól, itt erkölcsi kötelesség, uram.

(Folyt köv.)

ELLENŐR
1885 / 80. m.

(Álmosd) 5 frt, Ger-
Endre 5 frt, Szilágyi
ároly 5 frt, Szabó La-
Kálmán 1 db. arany,
ós) 4 frt, özv. Hegyi
Dezsö 3 frt, dr. Ko-
sa István 3 frt, Liszka
Kálmán 3 frt, Szabó
Sándor 2 frt, özv. Bor-
omlóssy Imréné 2 frt,
Simonffy Imre 2 frt,
zlávy Ferencz (Erke-
2 frt, Torday Gábor
Ersemjén) 1 frt, Gránz-
1 frt, Huzly Károly
sö 1 frt, dr. Kemény
Vadon Sándor 1 frt,
fentnevezett urnők és
sület nevében köszö-
1885 január 23 Nagy
k.

ánczestélye. A hely-
hadsereg és a m. kir.
tal f. évi február hó
ében táncestély tar-

agoediája" olyan ér-
unkban, hogy a szín-
ostromnak volt ki-
de már a holnapi és
s váltottak jegyeket.
endes bérletfolyamban

óper. A Nyegre
sy István és érdek-
évi január 30-ra kitü-
lás, a felek kiegye-
kir. törvényszék el-
ett.

A „Debreczeni Elle-
nában egy ujdonsági
, melynek végén az
ületünk tánczmulatsá-
ni. — Tény az, hogy
nbolával egybekötött
s erre nézve már az
s megtörténtek. — De
ntott, hogy a keres-
ugyancsak tombolá-
nczestélyt rendezni;
ifjak önképző
latság rendezé-
sszalép és teljes
ület által tartandó
l fényesebben leendő
ozditani. Debreczen,
eskedő ifjak önképző
ának megbizásából
Baltigh Géza jegyző.
kiadásában megjelent
könyvkereskedésben s
kapható: „**Adomák** a
István debre-
r életéből." —
humoru szájhagyo-
óink figyelmébe.
nácz szinigazgatónk
nlegettetik, mint a ki
nyeréséért pályázni
gy mi való e hirelés-
Vinczea szegedi
sokat emlegetik, és ez
"-ban kijelenti, hogy
hogy az aradi szinhá-
i, — irja, hogy akad-
számitani tudó
ai közzül olyan, a ki
got teljessen háttérbe
pályázók sorába lépni

llosa. Erdekes erek-
sháza jegyzőhivatalá-
elő két óriási pallos,
halálos itéletek vég-
város hóhérja. Mind-
van, pengéje finom
sodronynyal van el-
van bevésbe és e sza-
eat mundus," a keske-
irás, de az sokkal ré-
t borzalmas ereklyét
el.

nyilvánitás. A debre-
énytársulat mult évi
debreczeni önkéntes
rintot adományozott,
en hálás köszönete
eczen, 1885. Jan. 23.
nztárnok.
arha juh és sertés-ál-
j és körömfájás-jár-
szünni nem akarván:
eskedelemügyi m. kir.
tósága f. évi január
örrendeletével a város
s marha, juh és ser-
gi szempontból leen-
delte. Erről a város
égett azon megjegy-
ezen vizsgálat a me-
s a városi állator-
ul megkezdetik. Deb
én. A rendőrfőkapi-

fejezés V. zenész
d, midőn ajtaján ko-
sérdi, hogy itt lakik e
— volt a zenész
al magasabban ke-

— **Felhivás adakozásra** Ma egy tépett, rongyos öltözetü, öreg ember jelent meg szerkesztőségünkben dideregve, fázva, s átadott nekünk egy bizonyitványt, mely igy hangzik: Orvosi bizonyitvány. Pávay Józsefnét mai napon meglátogattam csapó-utczai külvároson 3916. sz. a. ház nál és ugy találtam, hogy 8 hónapos teherben és ágyban fekvő beteg, azonkivül 2 kis gyermeke van, az egész család éhezik, és hideg szobában vannak, mert a családapa csizmafoltozással keresi élelmét, és nem képes a neje betegeskedése miatt melyet ápolni kell, élelmére és fáravalót keresni; szánalomra méltó ezen család. Debreczen, január hó 13. 1885, Ujházy Károly kerületi orvos. Ezekhez a szavakhoz nem kell kommentár. Hisszük, hogy lesznek nemes szivü urnők, kik adományaikkal segitni igyekeznek a részvétet keltő család nyomorán. Adományokat szerkesztőségünk is elfogad, s azt azonnal a kellő helyre juttatja.

Az adakozások sorát városunk nemes érzelmü hölgye Dr. Kola Jánosné ő nagysága nyitotta meg, ki ma 2 frtot juttatott el szerkesztőségünkhöz a fenti czélra. Fogadja szives részvéteért a szegények nevében hálás köszönetünket.

— **Jótékonyság**. A Debr. szürszabó ifjuság f. hó 21 én jól sikerült bált rendezett s ez alkalomból 25 frt. felülfizetés történt jótékonyczélra, a mit a következő képpen osztottak: szét a debr. ispotálybeli szegényeknek 10 forint a debr. ref. egyh. árvái számára 10 frt, közkórház javára 5 frt. A felülfizetők közetkezők voltak: Balla Mihály 40 kr. N. N. 1 frt. Czeglédi Jánosné 1 frt. Tóth Ferenczné 50 kr. Gájger Bernát (Nagy Létáról) 1 frt. Balog István 1 frt. Kecskés Istvánné 2 frt. Bihari István 1 frt, Erszény Andrásné 1 frt. Pető József 20 kr. Jóna Sámuel 1 frt N. N. N. N. 1 frt. N. N. 1 frt. N. N. 1 frt. Debreczeni Istvánné 50 kr. Farkas István 1 frt. Móricz Ferencz 1 frt Szilágyi Jánosné 1 frt Kóti Gábor 1 frt. Balog István 1 frt. Nagy Bálint 1 frt. Bihari Imre Borbély Imre 2 frt. Erdey Mihály 1 frt. Falk Béla 1 frt. Lepis József 50 kr. Nagy Lajos 50 kr. Dézsi Imre 20 kr. Borbély Jánosné 1 frt. N. N. 1 frt. Herskovics ur 2 frt. Korpási Dániel 50 kr. Hubert József 1 frt. Balog János 1 frt Jancsó Lajos 1 frt. Malatinczki Ferencz küldött 2 frt.

— **Keresteink** egy fiatal ember jó irással üzleti gyakornokul, levélbeli ajánlkozások Neidlinger G. czéghez Debreczenbe intézendők.

— **Farsangi tizparancsolat**. (Bálba készülő „ujonczok" figyelmébe.) A kért és felirt **tánczokat** jól jegyezd meg, nehogy kellemetlenséged legyen. — Ha egy tourt egyszerre ketten kérnek, fogd rá az egyikre, hogy már korábban kért; ha ezek valamelyike rendező, természetes, hogy ez legyen a választott. — Ha kitünő a tánczosod dicsérd; mert ő is dicsérni fog. Ha a bemutatott ügyetlen, légy elragadtatva, tiz lépés után fogd rá a bal lábadra, hogy a jobbra hágott, köszönd meg fáradságot s kisértesd magad helyre. — Ha agglegény hiv fel tánczra, ne légy fáradt, de nézz másra. — Báli referensekkel kezet is szorithatsz s beszélhetsz velük ügyesen, szellemesen. — A bemutatott nevét, foglalkozását jól megjegyezd, s az állás kicsinségével álljon arányban a büszkeség nagysága.— Ha miattad a fiatalok versengenek, állj a kedvesebbik pártjára, hogy párbaj legyen a vége, (Ez igen érdekes.) — Ha kesztyüben gavalér kér fel, mond, hogy várakozzék, s igazgasd keztyüdet. — Hogy ha sétálni mégy, a virágokrétát mindig magaddal vidd — Ha szomszédnőd petrezsejmet árul, nehogy vigasztald, ilyenkor az elkeseredés mérges kigyónyelvet termet. — Ha pedig nem tánczolsz: pihegj, legyezd magad és törüld a homlokodat. Ámen.

— **A h.-böszörményi takarékpénztár** igazgatósága, a takarékpénztárnál jótékony czélokra évekén át gyüjtött pénzalap megosztása alkalmával, a böszörményi ev. ref. egyháznak iskola épitésre 9000 frtot, a g. kath. egyháznak iskolai szükségleteinek fedezésére alapitványképpen 1000 frtot, és ipariskolai czélokra 250 frtot vagyis összesen 10.250 frtot adományozott: továbbá nemes Tarr András elhalt b.-ujvárosi lakos és életben levő özvegye szül. Harangi Zsuzsánna, mintegy 50.000 frt. értékü vagyonukat alapitványképpen a balmaz-magyar-ujvárosi ev. ref. egyházhoz tartozó vagyontalan árva és szegény sorsu fiu és leánygyermekek neveltetésére adták át. Mi is azzal hozatik köztudomásra, hogy a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter nevezett takarékpénzári igazgatóságnak, és özv. Tarr Andrásnénak, a tanügyérdekében tanusitott és kiváló emberbaráti áldozatkészségükért elismerő köszönetét nyilvánitotta.

— **Margittáról** irják lapunknak a „Margittai pinczeegylet" irodája folyó hó 20-án reggelre, egy még este a köpládába dobott égő szivarvégtől belülről kigyuladt, s midőn észrevették, a padozat és az iróasztal az összes irományokkal együtt elégett, a kár jelentékeny összegre rug, a mely azonban a pincze egyletre nem terjed ki, mivel az iroda vezető ifj. Micskey urnak részint, magán értékpapirjai, és nagyobbrészt pedig Fehér és Micskey gazdasági gépraktára, követelési és értékpapirjai lettek a tüz áldozatává — különös a dologban az, hogy a kárt szenvedettek az önkéntes tüzoltó egyletnél vezérszerepet játszanak, — s éppen a maguk kárán kellett a tüzoltás mestesterségét gyakorolniok.

— **Gyilkossági merénylet — egy pulyka ellen.** Két debr. koresmáros kün járt a Józsákon, hogy a jóféle karcosból egy kis bevásárlást tegyenek, természetesen azzal az utógondolattal, hogy a beszerzett vinkót jó adag piritussal föleresztve, majdan mint hamisitatlan hegyi bort fizetessék meg szomjas ügyfeleikkel. A jól sikerült vásár fölött nagy örömre gerjedt a két koresmáros, ugy hogy nagy lelkesültségökben még a feleségeik is eszökbe jutottak, s elhatározták, hogy meglepetésül egy-egy szép pulykát visznek haza a Józsáról. A két pulykát megvették s kiki hóna alá kapva a magáét beballagtak a városba. Mielőtt azonban életük párját fölkeresték volna, előbb betértek egy koresmába áldomás ivásra, hol nem egy atyafi öblögette már akkor száradásban sinlő torkát a pogányul megkeresztelt italokkal. A két koresmáros boldogságtól sugárzó arccal „billegtette borban barna bajuszát" s mélyen elmerülve kombinálgatta azokat az arányokat, a miket a vett vinkóhoz adandó viznek, spiritusznak és ólomcukornak kell képezni, hogy olyan mixtum kompozitummal álljanak elő, mint a milyet ime az ő részükre „Bakator" cime alatt a harmadik kollega szervirozott Egyre szürcsölgették s analizálták a kotyvalékot, miközben pulykáikat a hónuk alatt tartották. A nagy diskurzusban nem vették észre, hogy, az egyik „törzsvendég" aki immár közeledett ahhoz a stadiumhoz, a hol a „Cogito, ergó sum" pszichologia principium csak negativ mutatkozik, mondom nem vették észre, hogy ez s törzsvendég ajkain sátáni mosolylyal s hátra tartott jobb kezében éles bicskával, hátuk mögé lopódzik Egy risszanás, egy pulykasikoltás és egy részeg Mefisztofeleshez méltó röhej ébresztette föl elmerengéséből a két borkeresztelőt. — Mi történt? — ezt kérdezte rémülten mindkettő. A válaszra nem kellett sokáig várakozniok, megadta azt az egyiköjük karja alatt vergődő pálya, a melyet a démoni cselszövényekre hajlandó törzsvendég egyetlen bicskarántással lenyakazott. Itt — miként a rémregények némely borzadalmasabb részleténél szokták mondani a szerzők — rövid időre lebocsátjuk a függönyt. Elég annyit tudnunk, hogy a „kölcsönös magyarázatok" után három cipóra vert orral, két beznzott ablakkal és igen sok pocsékká tört borosüveggel volt több a kerek világon, mint tegnap olyankor. Fine finále: a tözsvendég, mint legyőzött fél, megfizette a pulyka árát, kifizette a hadisarcot s aztán paprikásnak csináltatták és közösen megették az ártatlaul kivégzett és „casus belli" gyanánt szolgált pulykát.

— **Derecskén** f hó 20-dikán Tarjáni Gergely kovácsmester ólja ismeretlen okból kigyaladt. Az önkéntes tüzoltók a legnagyobb szorgalmat fejtették ki s sikerült is a tüz tovább terjedését megakadályozni. Eddig még az egész dolog kevés érdekességgel bir a t. olvasók előtt. E szerencsétlenseghez a mi elég nagy baj Tarjáni uramra nézve — még egy másik, szomorubb is csatlakozik. Ugyanis egy ifju paraszt gazda Pásztor Gábor áldozatja lett buzgóságának, melylyel az oltás körül forgolódott. Amennyiben a feltámadt szélvész oly nagy erővel csapta a tüzet és tüstöt feléje, hogy az öltetőről megszédülvén lebukott a földre s azonnal meghalt. Özvegyet és három kis gyermeket hagyott, maga után. A szerencsétlen embert Tarjáni Gergely a maga költségén eltemetteté.

— **Humor.** Jogoskérelem. „Mit adna ön, ha óráját ellopnák s azt valaki visszahozná? „Tiz forintot szivesen adnék neki!" Hát gondolja, hogy valaki ellopta az óráját, és én most visszahoztam. Tessék nekem kifizetni a tiz frtot, legalább a rendőrséggel nem kell bajlódnia. A fogvájók történetéhez. Az ember alig hinné, hogy a magában véve jelentéktelen, de mégis soknak nélkülözhetlen fogvájóhoz annyi történelmi emlék füződik; Agagoklest, Sirakus királyát 287-ben Krisztus előtt, kegyencze Manon fogvájóval mérgezte meg. Néró császár udvarában a fa és szaru fogvájókat használat előtt illatos lébe áztatták. IV. Mohamed kedvelt foglalkozása az volt, hogy szaruból fogvájókat faragott és pasáinak adta el. A tollból, melylyel Első Napoleon Fontainbleauban aláirta lemondását, egy órával később Fallerand fogvájót faragott. — Az iskolából. Két hét előtt az apa kérdi fiát: „Hányadik vagy az osztályban?" „A huszonhatodik." „Es hányan vagytok összesen?" „Huszonhatan." Tegnap ujra tudakolja: „Hányadik vagy most?" „A huszonhetedik." „Hogyan lehetséges ez?" „Egy uj tanuló érkezett!" — Adoma az elhunyt Polz vezérőrnagyról Midőn Polcz a pécsi ezreddel Szerajevónál igen kitüntette magát, a paranesnokló tábornok oda lovagolt hozzá es gratulált neki, hozzátévén, hogy „főleg azért, mert ezrede szláv." Polcz megköszönte a figyelmet és megjegyzé: „In meinem Regimente sind 62% Ungarn, das Uebrige ist Rehmarn." — A harog. Egy adóstól a többi közt 14 kanári madarát is lefoglalták kalitkástól. Néhány nap mulva a végrehajtó el akarta vinni a madarakat, de itt verebet talált a kanári madarak helyett, „Hol vannak a kanáli madarak? kérdezé a végrehajtó. „Hát ott vannak, felelte az adós, csakhogy boszuságukban megőszültek." Oktondi Szobalány Urnő: „De Julcsa, hiszen én azt mondtam, hogy csak 20 kr. ára rovarport hozzon s maga mindjárt egy egész zacksóval hoz! Leány: „Igen tetszik tudni azt mondtam, hogy a nagyságos asszonynak kell, és akkor mindig többet adnak! — A házas életből. Göbörgényinek meghalt a felesége. Természetesen vigasztalhatatlan és pompás siremléket emeltet feleségének, melyen e felirat diszeleg. „Göbörgényi Göbörgényinénak." Később ujra nősül, de a kegyetlen sors megint elrabolja legdrágább kincsét. — Göbörgényi erre kijavittatja a régi siremlék feliratát még pedig igy: — „Göbörgényi Göbörgényinőknek."

Harcz révén a győzelemhez! Daczára a sok gyanusitásoknak a valódi horgony Pain-Expeller ma mégis a legelterjedtebb és legkedveltebb háziszer, ezrek tudják saját tapasztalatuk folytán, hogy csuz és köszvény ellen jobb szer nem létezik, mint a valódi Pain-Expeller. Ezért joggal tanácsoljuk annak megpróbálását. Ár 40 és 70 kr. Készletben a legtöbb gyógyszertárban. Richter F. és tsa., Bécs. — Főraktár Prágában az „arany oroszlán" gyógyszertárban, Niklasplatz 7. No. 303.

Legujabb.

(„Debreczeni Ellenőr" eredeti távirata.)

BUDAPEST, jan. 24. Huszár Adolf temetése számos müvész, diszes nagyszámu közönség résztvételével fényesen végbe ment. A sirnál Keleti Károly a képzőmüvészeti társulat igazgatója és a mintarajztanoda egyik növendéke mondtak beszédet.

BUDAPEST, jan. 24. A képviselőház a vallás közoktatási költségvetést általánosságban nagy többséggel elfogadta.

Közgazdaság.

— **A vetések állása.** A földmivelési miniszteriumhoz a mai napig beérkezett hivatalos jelentések szerint, az előbb uralkodott enyhe időjárást követő száraz fagyok — habár eddig a vetésekben tettemes károkat nem okoztak — nagyon veszélyeztetik, különösen a késői vetéseket. E vetések legjobban állanak még a Dunántul, kivéve Veszprém, Somogy, Tolna némely lapályosabb helyeit; legtöbbet szenvedtek az alföld északi részében, hol, mint pl. Hevesmegyében, alig látszanak ki a földből; még szerencse, hogy az egerek általában már kevésbé pusztitanak. A gazdák most nagyrészt trágyakihordással vannak elfoglalva. Számos panasz érkezett be takarmányhiány miatt, mely az ország több részében, kivált a felvidéken igen érezhetővé vált. Az állategészségügy elég jónak mondható, leszámitva a juhok és sertések közt szórványosan előfordult métely-, lépfene- és himlő eseteket s az erdélyben néhol a sertések közt fellépett száj- és körömfájást. A marhák közt országszerte száj és körömfájás már megszüntnek tekinthető.

Sertésvásár.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése

— jan. 22.

Az üzlet lanyha. Magyar uraságí öreg nehéz 43.—44—, fiatal nehéz 46.——47.—, közép 46.—46.50 könnyü —.———. Erdélyi nehéz 44.—.45, közép 43.——44.—, könnyü 42 50.——.— Romániai bakonyi nehéz 46.———.— átmeneti, közép —.—.——.—, bakonyi könnyü —.———.— átmeneti, eredeti nehéz —.———.— átmeneti, közép ———, átmeneti. Szerbiai nehéz —.——.— átmeneti, közép —.———.—— átmeneti, könnyü —.———.——. átmeneti. Hizó 1 éves élősulyban levonással 30.—40 2 éves 32.—.36. öreg —.—.—. Az árak hizott sertéseknél páronkint 45 kiló és 4% százalékos levonással kilogrammonkint értendők. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak el, vevőknek párokint 3 aranyban vám fejében megtérittetnek.

DEBRECZENI SZINHÁZ.

Hetedik kisbérlet második szám

Az ember tragédiája.

Drámai költemény

öt szakaszban

Irta. Madács Imre.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.

Haszonbérbe kiadó.

A csapó-kert közvetlen háta megett 70 hold föld,

mely tartalmaz SZÁNTÓ, LEGELŐ, ERDŐ és KASZÁLLÓ részeket; egy 2 szobás, egy nagy istálló, 1 akol, 1 tengeri góré tanyai épülettel — közbejött elhalálozás folytán haszonbérbe egy vagy több évre adatik, ugyszinte ugyanott több gazdasági eszközök kaphatók.

Közelebbi feltételek megtudhatók a a tulajdonos

özv. Gombos Istvánnénál
Cs. u. 390. számu házában.

Dr. Kerekes L.
orvosudor
rendel naponta d. e. 8 órától 10-ig
d. u. 2 órától 4-ig.
NAGYCSÁPÓ-UTCZA 315. sz. a.
(Héczei-Szabó-féle házban.)
Különösen, gyermek és női bajokban, fül-, gége- és idegbántalmakban szenvedőknek ajánlja gyógykezelését.
Szegényeknek ingyen.

Alappittatott 1835.
A bronz-szinházi, ugymint
ÖLTÖZÉK-DISZLET GYÁR
Necchi J. B. (ezelőtt Strobl A.) Gyár: Bécs, VII. Bandgasse 39., Raktár: I Naglergasse 2, ajánlja a farsangi idényre jól berendezett raktárát mindenféle
öltözék,- és szinpadi ékszereiből
legolcsóbb gyári árak mellett.
Mindenféle egyleti jelvények.

6913. tk.
1884. III.

Arverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a derecskei nevelésügyi alapitványnak Balogh Sándor és neje végrehajtást szenvedő elleni 150 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén lévő és Derecske községben fekvő 2773. sz. tjkben foglalt és 160 frtra becsértékelt házra, továbbá a derecskei 1975. sz. tjkben 8220/1 hrsz. 58 frt becsértékü, a 4455/1—6 hrsz. 55 frt becsértékü, a 6413/1—6 hrsz. és 63 frt becsértékü, végül a 9818/1—6 hrsz. és 63 frt becsértékü ingatlanokra az árverést ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi február hó 9-ik napján d. e. 9 órakor Derecske község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1884. évi nov. 24-én tartott üléséből.

Szögyény elnök. **Szabó** aljegyző.

Eladó boltberendezés.

A Krausz Mór rózsatéri üzletének jó karban levő

állványberendezése es egy Wertheim szekrény

jutányos áron eladók.

Bővebb felvilágositással szolgál

Feischl Fülöp és Fia.

Kávéház- vendéglő tulajdonosokat.

valamint a nagyérdemü közönséget tisztelettel értesitem, hogy

China-ezüst alpacca és ezüstözött ércz gyártmányaimból

Debreczen és vidékére

SZEPESSY és KEREKES uraknál

Debreczenben teljes felszerelt raktárt tartok, ahol China ezüst asztali és csemege kések, villák, kanalak, tálczák, theakannák, theaüstök, kávés és tejibrikek, csemege asztal feltétek, karos és egyes gyertyatartók, czukor szelenczék, theaszürők, serpohár tálczák, kenyér kosarak, kávé findzsák, toilette tükrök, stb. Minden e nemü kiházasitási és háztartási czikkek, saját BECSI GYÁRI ÁRAIMON kaphatók.

Levélbeni megrendelések „Szepessy és Kerekes Debreczen“ czimezve intézendők.

Tisztelettel

HERMANN J. L.

china ezüst-alpacca ércz-gyáros cs. k. udvari szállitó.

Az első valódi nyálkatávolitó Hoff János-féle malátakivonati czukorkák kék papirban vannak.

Hoff János malátakivonati egészségi-sör	**Hoff János összpontositott maláta-kivonat**
1 üveg 60 kr.	1 üveg frt 1.12, kis üveg 70 kr.

Egy millió elösmerés meggyógyultaktól, orvosi és gyógyintézeti gyógyjelentések ezrei bizonyitják gyógyhatását.

Hoff János mell-maláta czukorkák	*Hoff János maláta-egészségi chocoládéja*
60, 30, 15 és 10 krjával **csakis kék papirban valódi.**	½ ko. I. frt 2.40, II. frt 1.60. ¼ ko. I. frt 1.30, II. 90 kr.

Mell és emésztési gyengeségek, hurutos affektiók, vérszegénység és elgyengülés ellen.

Hoff János urnak

a maláta kivonatok feltalálójának és gyártójának, cs. k. udvari szállitója Európa legtöbb fejedelmeinek, stb Bécsben, I. Graben, Bräunerstrasse 8.

Hetzendorfi-ut 18. sz.

13 üveg maláta-egészségi sör és 1 ko. maláta-chocoládé vétele után hamar és tökéletesen meggyógyultam hurutus bántalmamból. A Hoff János-féle maláta-czukorkák igen nyugtató hatásuak. Csak azért folytatom ezen gyógymódot, hogy a durva időszak ellen védjem magam, kérek tehát ujab küldeményt. Legmelegebb és őszinte tisztelője

báró Maria du Mont szül. **gróf Batthyányi.**

Szabadbatthány, 1883. deczember 8.

Kérek 6 zacskó kitünő Hoff János-féle maláta-czukorkáiból utánvéttel.

Tisztelettel **Andreolli-Batthyány grófné**

Szabadbatthyány Alba mellett.

Orvosi gyógyjelentés.

Szeghegh (Bácska) 1882. jan. 3.

Miután az ön Hoff János-féle maláta-kivonatai nőmmél minden várakozáson felüli jó hatással voltak, kérek ujonnan 13 üveg maláta-egészségi sört és 1 zacskó Hoff János-féle maláta-kivonat-czukorkát. Tisztelettel **Dr. Kugler József**, községi orvos.

Főraktár: **Debreczen: Csanak József** füszerk., továbbá **Rickl József Zelmes, Geréby Fülöd** és *Varga Lajos* utód. ál. **Nyiregyháza**: Korányi Imre gyógy. *Eger*: Kölner L. Buzáth L. Irgalmasok gyógyszertára *Miskolcz* dr. Szabó Gyula gyógyszer. Mór Károly. *Nagyvárad*: Heringh S. Molnár L. gyógyszer. Kiss S. Janky Antal. *Szathmár*: Jakó Mihály, továbbá az ország minden nevezetesebb gyógyszertárában.

60 magas kitüntetés. Alapittatott 1847, Bécsben és Budapesten 1861 óta

---

Schvartz Márton

KÖZVETITŐ és TUZAKOZÓ INTÉZETE

DEBRECZEN,

főpiacz, Simonffy Sámuel ur házához tétetett át,

Elhelyez jó bizonyitványokkal ellátott mindkét nembeli cselédeket, szállodai és kávéházi személyzetet, gazdatiszteket, kereskedő segédeket és mindennemü tanonczokat.

Eszközöl falragaszok, meghivók, gyászczédulák stb. kiragasztását és szétküldését, pénzkölcsönöket, levelezéseket bel- és külföldel.

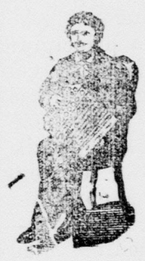
Közvetit ingó és ingatlanok eladását, bérbeadását és elcserélését.

Elfogad saját hirdetési rovatában olcsón hirdetéseket.

Dijak a hatóságilag bejelentett mérsékelt dijszabály szerint fizetendők.

A legjobb

harmonikák,



és minden létező hangszer csak

Trimmel N. Jánosnál

Bécs,

VII. Kaiserstrasse 74.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve; Harmonikáknak külön árjegyzék.

Weiss Ignácz

képrámaaranyozó üzlete

Piacz-Teleki-utcza szöglet DEBRECZENBEN.

ajánlja a nagyérdemü közönségnek mindennemü és nagysagu kész

tükör- és kép-rámák

nagy raktárát, ugyszinte kész **tükrök** és arany rámás **képeket** a legujabb minták szerint, — **függönyrámák, arczképkeretek** és rámákhoz való **aranyléczeket.**

Vállal mindenféle ujitásokat, aranyozásokat e nemben a legjutányosabb árakban.

Vidéki megrendelések a legpontosabb és legnagyobb szorgalommal gyorsan eszközöltetnek.

Magát a nagyérdemü közönség becses pártfogásába ajánlva számos megrendelést kér tisztelettel

Weiss Ignácz aranyozó.

Dr. Deák,

budapestí fogorvos,

(ezelőtt Berlinben lovag Dr. Guérard udvari fogorvos és udvari tanácsos segéd. orvosa) rövid időre ide tévén át működését, tisztelettel jelenti, hogy mindennemü

FOG- és SZÁJBETEGET

gyökeresen kezel, **odvas fogakat a legkitünőbb anyagokkal tömköd (plombiroz,) ugy, hogy azok hosszu éveken át használhatókká maradnak.**

Készit egyes müfogakat és egész fogsorokat a legujabb amerikai légnyomatu szerkezet szerint, cs. kir. kizárólagosan szabadalmazott

rugalmas szájpadlással,

melyek nemcsak a beesett arczokat kitöltik, de jó hangzásu beszédre és rágásra is tökéletesen alkalmasak.

A fogkő, vagy bármily lerakodmány által éktelenné vált fogakat kitisztitja.

A használhatlanná lett fogakat és gyökereket eltávolitja.

Rendel d. e. 9—12-ig és d. u. 2—4 óráig, HAJDU-ház, a „Bika“ szállodával szemben.

Kiadó lakások,

nagy üzlethelyiség.

Czegléd-utcza elején több szoba és mellékhelyiségekből álló

emeleti lakás

kiadó,

mely nagyobb uri lakásra, hivatali, vagy egyleti helyiségekre kiválóan alkalmas.

Értekezhetni szerkesztőségünkben.

Kiadó

nagy lakhelyíség.

A piacz-utczai házamban lévő és jelenleg a „Gresham“ életbiztositó intézet által birt elsőemeleti lakosztály — mely áll egy nagy erkélyes terem 6 szoba és hozzátartozó mellékhelyiségekből — 1885-ik évi pünkösdjétől kiadó.

BIEDERMANN E.

Óeska arany és ezüst teljes értékében bevétetik.

LÖFKOVITS ARTHUR és TÁRSA

órás és ékszerész

ÁRJEGYZÉKE

Debreczen, főpiacz-utcza 2142. a posta tőszomszédságában.

Minden tárgy a kir. fémjelző hivatal bélyegével van ellátva.

EZÜST ÓRÁK JÓTÁLLÁSSAL.	frt	kr.
Henger férfi óra	9	—
„ „ „ kettős fedéllel	12	—
Horgony	14	—
„ kettős fedéllel	16	—
Remontoir kulcs nélkül huzható	14	—
„ „ „ finom	16	—
„ „ kettős fedéllel	18	—
„ „ finom	24	—
Nickel remontoir	10	—
Arany órák jótállással.		
14 karatos női henger	19	—
„ „ kettős fedéllel	25	—
Remontoir	28	—
„ kettős fedéllel	35	—
Férfi horgony	25	—
„ remontoir	30	—
„ „ kettős fedéllel	45	—
„ „ „ erős	70	—
Inga órák jótállással.		
8 napig járó 1 m. hosszu	17	—
„ „ óra félórát ütő	24	—
„ „ 1 m 30 cm. hosszu	20	—
„ „ óra félórát ütő	26	—
„ „ „ „ s negyed	35	—

GYÜRÜK.	frt	kr.
Ezüst emaille gyürü		50
14 karatos arany női gyürü	2	—
„ „ „ pecsét „	4	—
„ „ „ facon „	5	—
„ „ „ karika üres	3	—
„ „ „ „ tömör	5	—
Valódi gyémánt gyürü	8	—
„ „ férfi „	12	—
Fülbevalók.		
14 karatos arany gyermek függő	1	50
„ „ „ női „	3	50
Valódi gyémánt „	12	—
„ „ „	15	—
Fekete emaille „	2	50
„ „ arany kapocscsal	3	—
Valódi gránát függő	2	—
Ezüst lencse függő		50
Ékszerek.		
14 karatos arany férfi láncz	19	—
„ „ „ nyaklánez	25	—
Legujabb rövid női láncz	25	—
14 karatos arany karék	19	—
Ugyanaz valódi gyémánttal	30	—
Legujabb ezüst karék	3	—

ÉKSZEREK.	frt	kr.
14 karatos arany női medaille	8	—
Ugyanaz valódi gyémánttal	15	—
Gyönyörü ezüst férfi melltü	2	—
14 karatos arany férfi melltü	6	—
Legujabb ezüst női melltü	2	—
14 karatos arany női melltü	15	—
14 karatos arany garniturá	20	—
„ „ „ valódi gyémánttal	30	—
„ „ „ inggomb párja	4	—
„ „ „ láncz-gomb garnitur	20	—
Ezüstnemüek.		
Ezüst gyertyatartó párja	35	—
„ czukorszelencze	35	—
„ kenyérkosár	30	—
„ névjegytartó	20	—
„ gyümölcs-állvány	10	—
„ kulcstartó	5	—
„ burnótszelencze	6	—
„ dohányszelencze	12	—
„ gyermekevő eszköz	5	—
6 pár préselt ezüst dessert	9	—
6 „ sima „ „	14	—
6 „ ezüst éteszköz.	15	—

Vidéki megrendelések utánvéttel a legpontosabban teljesittetnek.

Debreczen, 1885. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr“ könyvnyomdájában, Piacz, SIMONFEY-ház.